Punkalaitumen kunnan elinvoimaohjelma 2027–2030

1. Strategiatausta

Punkalaidun

Tausta (1/2)

- Punkalaitumen kunnan elinvoimaohjelma perustuu vuosille 2022-2030 hyväksyttyyn **”Punkalaitumen polku”** -kuntastrategiaan.
- Elinvoimaohjelman avulla toimeenpannaan kunnan strategiaa ja sitä käytetään kunnan päätöksenteon tukena.
- Ohjelman tavoitteet johdetaan osaksi vuosittaista talousarviota ja toiminnan suunnittelua.
- Elinvoimaohjelman tavoitteena on luoda edellytyksiä asumisen ja matkailun houkuttelevuudelle, työpaikkojen ja yrittäjyyden vahvistumiselle sekä kestävän kuntatalouden turvaamiselle.

Tausta (2/2)

Punkalaidun on strategiassa hyväksytyn arvolupauksen mukaisesti:

- Tunnettu, turvallinen ja tavoiteltu asuinkunta.
- Kestävästi kehittyvä kunta.
- Hyvien yhteyksien yrittäjäkunta.

Punkalaidun

2. Kunnan elinvoiman nykytila

Punkalaidun

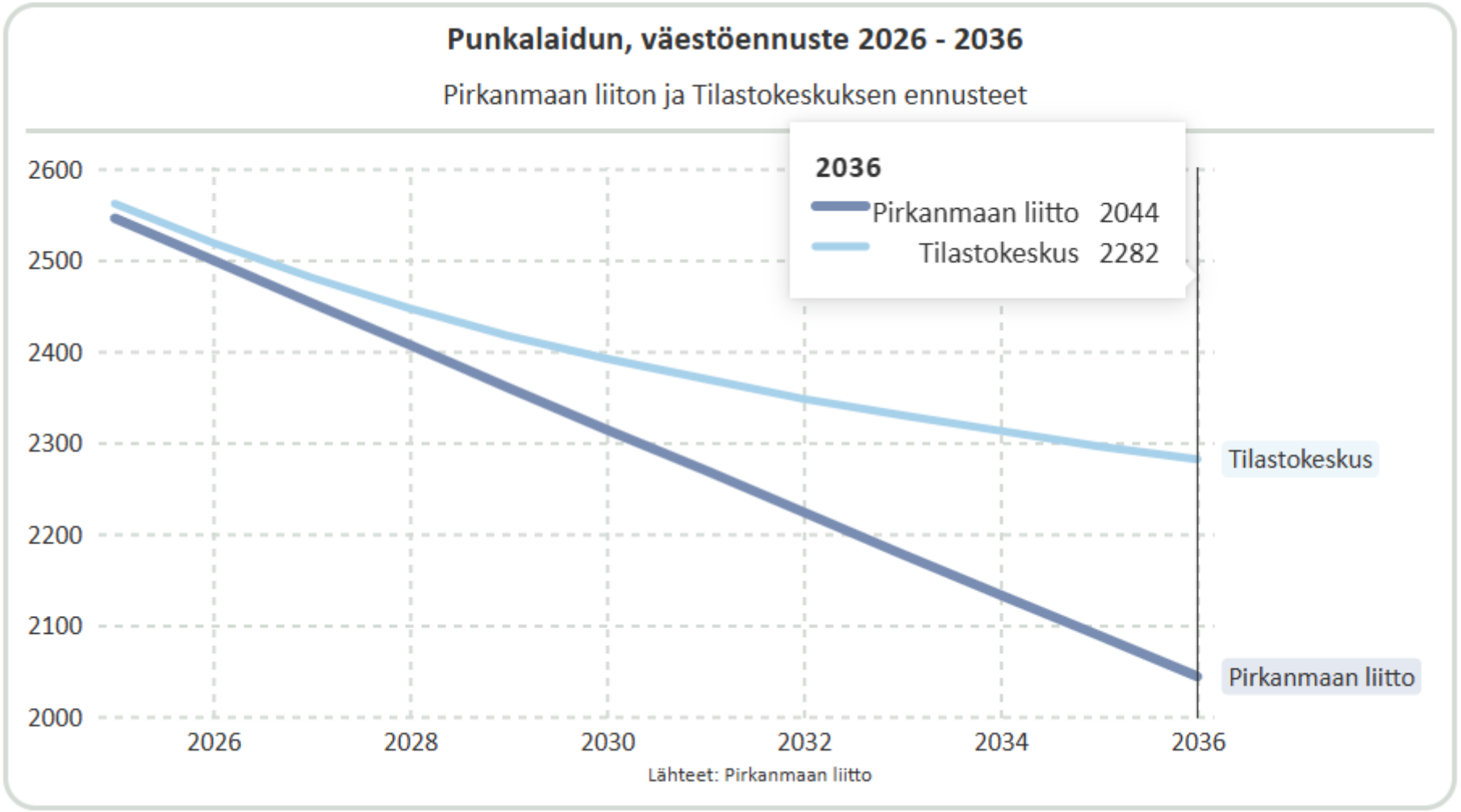
2.1 Väestö ja työvoima

- Punkalaitumen kunnan väestökehitys on laskeva. Tilastokeskuksen 22.9.2026 julkaiseman väestörakenteen ennakkotietojen mukaan Punkalaitumella oli 31.8.2026 asukkaita yhteensä 2 508. Asukasluku pieneni vuoden vaihteeseen 2025 verrattuna 37 henkilöllä (-1,5 %). Väestöllinen huoltosuhde on Punkalaitumella korkea (98,4 vuonna 2025).

- Pirkanmaalla työttömien määrä on ollut kasvussa viime vuosina. Syyskuun 2026 työllisyyskatsauksen mukaan Punkalaitumella työvoiman vahvuus oli 1007 henkilöä ja työttöminä työnhakijoina heistä oli 112 henkilöä (11,1 %), joista pitkäaikaistyöttömiä 40 henkilöä. Punkalaitumen työttömyysaste vuoden 2025 lopussa oli 9,1 %.

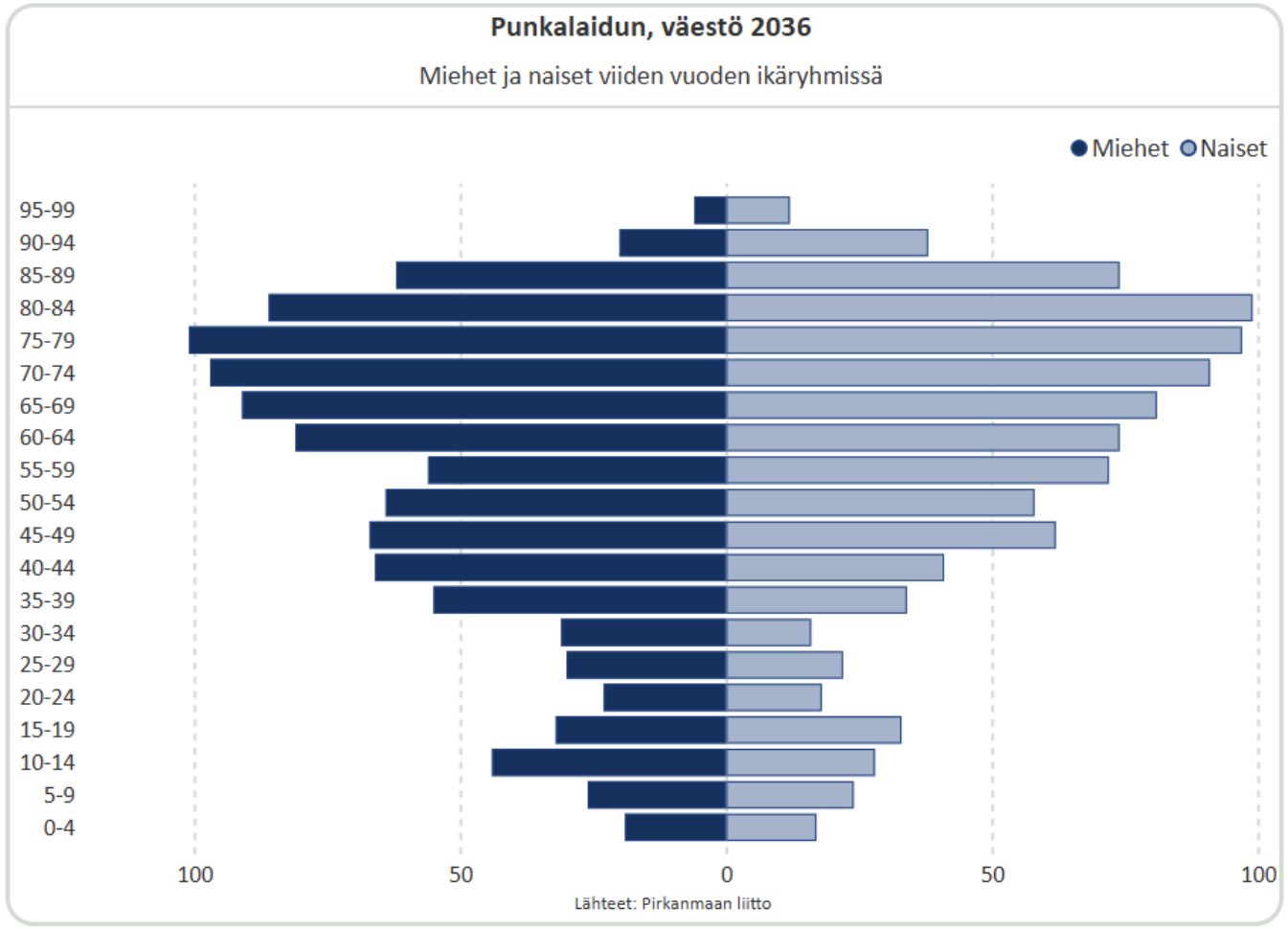
- Syyskuun 2026 lopun tilanteessa paikkakunnalla ei ollut avoimia työpaikkoja.

Väestöennuste 2026 – 2036 (1/2)

Lähde: Pirkanmaan liiton väestöennustemalli 2026: Väestöennusteet ja -skenaariot 2026

Väestöennuste 2036 (2/2)

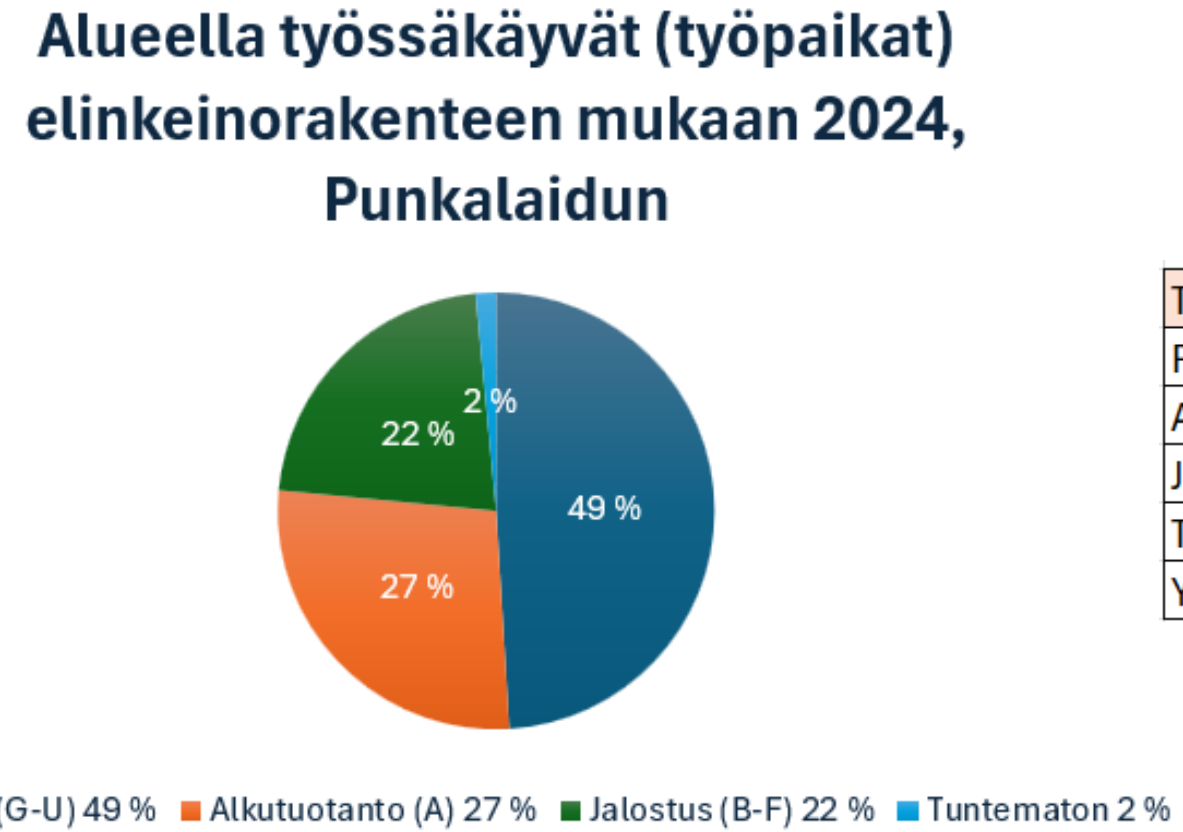

Ikäryhmä	Miehet	Naiset
95-99	6	12
90-94	20	38
85-89	62	74
80-84	86	99
75-79	101	97
70-74	97	91
65-69	91	81
60-64	81	74
55-59	56	72
50-54	64	58
45-49	67	62
40-44	66	41
35-39	55	34
30-34	31	16
25-29	30	22
20-24	23	18
15-19	32	33
10-14	44	28
5-9	26	24
0-4	19	17

Lähde: Pirkanmaan liiton väestöennustemalli 2026: Väestöennusteet ja -skenaariot 2026

Punkalaidun

Alueella työssäkäyvät (työpaikat) elinkeinorakenteen mukaan, Punkalaidun 2024

Toimiala	Työpaikkojen lkm
Palvelut	357
Alkutuotanto	200
Jalostus	160
Tuntematon	11
Yht.	728

Lähde: Tilastokeskus, työssäkäynti

Punkalaidun

2.2 Yhteisöllisyys ja paikallinen toimijuus

Punkalaitumella on hyvin aktiivista yhdistys- ja vapaaehtoistoimintaa.

Kunnan vahva paikallinen identiteetti ja yhteisöllisyys tukevat eri-ikäisten hyvinvointia, ja ne toimivat pohjana kunnan elinvoiman edistämiselle.

Pienen kunnan vahvuutena on asukkaiden, yhdistysten ja yritysten aktiivinen toimijuus, mikä mahdollistaa kunnan tulevaisuuden rakentamisen yhdessä.

2.3 Sijainti ja liikenneyhteydet

Punkalaidun sijaitsee hyvien kulkuyhteyksien varrella Tampereen, Turun ja Porin välimaastossa.

Punkalaitumen sijainnin näkökulmasta keskeinen väylä on Helsingin ja Porin välinen Valtatie 2, joka kulkee Kanteenmaan alueen kautta. Kanteenmaan alue Valtatie 2:n varrella on tunnistettu liikenteen, logistiikan, yritysten ja investointien osalta keskeiseksi alueeksi, jolla on yritystoiminnan sijoittumisen näkökulmasta kehittämispotentiaalia.

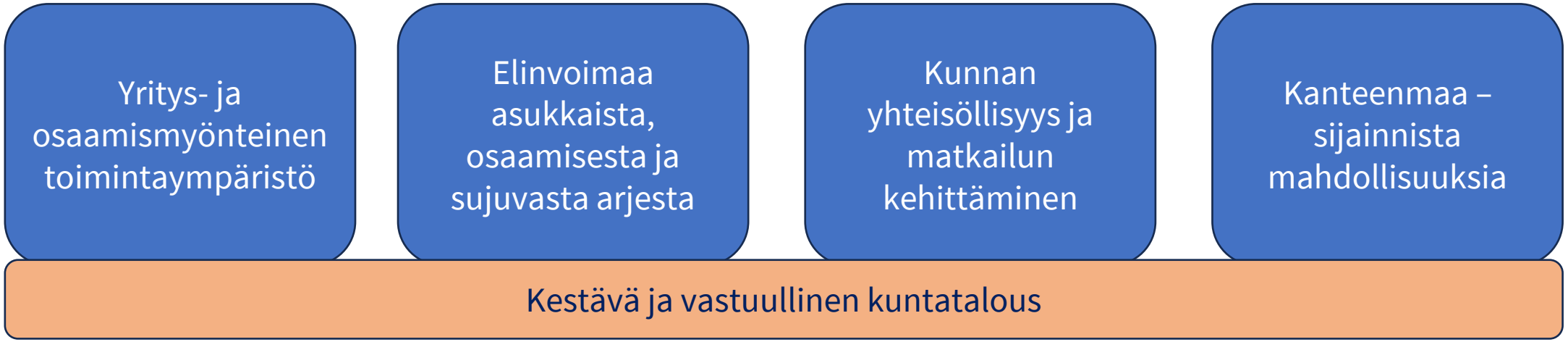
Urjala – Punkalaidun – Huittinen -välillä kulkeva Taikayöntie (Seututie 230) yhdistää upeilla maalaismaisemillaan niin matkailun, kulttuurin kuin elämykset yhdeksi kokonaisuudeksi. Taikayöntien ympäristö Punkalaitumella tarjoaa mahdollisuuksia alueen matkailun ja tapahtumien kehittämiselle.

Punkalaitumen erinomainen sijainti tarjoaa hyvät yhteydet useaan työssäkäynti-, palvelu-, koulutus- ja yritysalueeseen.

3. Elinvoimaohjelman painopisteet

Punkalaidun

Elinvoimaohjelman painopisteet vuosille 2027–2030

Punkalaidun

Yritys- ja osaamismyönteinen toimintaympäristö

Elinvoimaa vahvistetaan taloudellisesti kestävillä, vaikuttavilla ja kunnan kantokykyyn suhteutetuilla ratkaisuilla.

Tavoite: Punkalaidun tunnetaan yrittäjämyönteisenä kuntana, jossa yritysten on helppo toimia ja kehittyä. Yritysten jatkuvuus, uusi yritystoiminta ja investoinnit vahvistavat paikallista elinvoimaa ja avaavat alueelle uusia työmahdollisuuksia.

Toimenpiteet ja mittarit:

- Otetaan käyttöön säännölliset yritysvierailut ja yrittäjätapaamiset sekä sujuvoitetaan yrityspalveluita.
  - **Mittari:** Yritysvierailujen ja yrittäjätapaamisten määrä vuodessa, yhteyshenkilömalli otettu käyttöön
- Toteutetaan kunnan toimesta yritystyytyväisyys/yrityskokemus -kysely kunnassa toimiville yrityksille.
  - **Mittari:** Toteutettu / ei toteutettu
- Edistetään yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa (SASKY).
- Kerätään yrityksiltä tarpeita ja kehittämisehdotuksia kunnan elinvoiman kehittämistoimenpiteiksi.
  - **Mittari:** Käsiteltyjen ja toteutettujen kehittämisehdotusten määrä
- Markkinoidaan aktiivisesti sopivia yritystiloja/-tontteja.
  - **Mittari:** Yritystontteihin ja toimitiloihin liittyvät yhteydenotot sekä sijoittumiset, uusien yritysten määrä kunnassa
- Lisätään tietoa kunnan tulevista hankinnoista ja vahvistetaan markkinavuoropuhelua yrittäjien kanssa.
  - **Mittari:** toteutuneiden markkinavuoropuheluiden määrä, saatujen tarjousten lukumäärä
- Tuetaan nuorten työllistymistä ja yrittäjäksi aikovien yrityspolkua järjestämällä tilaisuuksia, ohjausta ja neuvontaa.
  - **Mittari:** Toteutuneiden tilaisuuksien määrä, osallistumis%
- Varmistetaan kaavoitus- ja lupaprosessien sujuvuus ja vuoropuhelu yrittäjien kanssa.
  - **Mittari:** Merkittävissä kaavahankkeissa toteutettu ennakoiva vuoropuhelu yrittäjien kanssa (Toteutunut/ei toteutunut)

Punkalaidun

Elinvoimaa asukkaista, osaamisesta ja sujuvasta arjesta

Elinvoimaa vahvistetaan taloudellisesti kestävillä, vaikuttavilla ja kunnan kantokykyyn suhteutetuilla ratkaisuilla.

Tavoite: Vahvistetaan Punkalaitumen veto- ja pitovoimaa houkuttelemalla kuntaan erityisesti lapsiperheitä ja työikäisiä sekä varmistetaan asukkaiden sujuvan, turvallisen ja yhteisöllisen arjen toteutuminen. Tuetaan kunnan palveluilla hyvän elämänlaadun toteutumista yhteistyössä yritysten ja yhdistysten kanssa.

Toimenpiteet ja mittarit:

- Markkinoidaan Punkalaitumella asumista, tontteja, asuntoja ja etätyömahdollisuuksia. Kohderyhminä perheet, paluumuuttajat ja vapaa-ajan asukkaat.
  - **Mittari:** Markkinointitoimenpiteiden määrä, Nettomuutto / yhteydenotot asumisesta
- Tehdään tonttien ja vapaiden asuntojen tarjonta helposti löydettäväksi.
  - **Mittari:** markkinoitavien tonttien ja asuntojen määrä ja näkyvyys
- Kehitetään palveluja, toimintaa ja tilaisuuksia yhteistyössä alueen yhdistysten ja yritysten kanssa.
  - **Mittari:** toteutuneet yhteiskehittämistoimet ja asukaspalaute
- Vahvistetaan laadukkaan lukiokoulutuksemme markkinointia ja houkuttelevuutta uusien opiskelijoiden saamiseksi.
  - **Mittari:** Markkinointitoimenpiteiden määrä, lukion opiskelijamäärä
- Tuetaan asukkaiden osallistumis- ja harrastusmahdollisuuksia.
  - **Mittari:** Harrastusmahdollisuuksien määrät, osallistujamäärät

Elinvoimaa vahvistetaan taloudellisesti kestävillä, vaikuttavilla ja kunnan kantokykyyn suhteutetuilla ratkaisuilla.

Kunnan yhteisöllisyys ja matkailun kehittäminen

Tavoite: Kunnan yhteisöllisyys, aktiivinen yhdistystoiminta ja paikallinen kulttuuri vahvistavat kunnan elinvoimaa. Punkalaitumen matkailukohteet, luonto, kulttuuriperintö ja tapahtumat houkuttelevat kävijöitä ja lisäävät paikallisten palvelujen kysyntää.

Toimenpiteet:

- Järjestetään vuosittainen kylien ja yhdistysten yhteinen teemoitettu keskustelu- ja kehittämistilaisuus.
  - **Mittari:** Osallistuvien yhdistysten ja kylien määrä
- Tuetaan yhdistystoimintaa ja sen näkyvyyttä yhdenvertaisesti.
- Kehitetään yhteistyötä matkailuyritysten, yhdistysten ja kulttuurikohteiden välillä.
  - **Mittari:** Yhteiset markkinointi- ja matkailutuotteet
- Lisätään tietoutta paikallisista palveluista ja pilotoidaan elinvoimapassin käyttöönottoa.
  - **Mittari:** Elinvoimapassi otettu käyttöön (Toteutunut/ei toteutunut)

Kanteenmaa – sijainnista mahdollisuuksia

Elinvoimaa vahvistetaan taloudellisesti kestävillä, vaikuttavilla ja kunnan kantokykyyn suhteutetuilla ratkaisuilla.

Tavoite: Tunnistetaan Kanteenmaan ja kakkostien sijaintiin perustuvat mahdollisuudet ja käynnistetään alueen pitkäjänteinen kehittäminen. Parannetaan alueen saavutettavuutta, turvallisuutta, maankäytöllistä valmiutta ja yritystoiminnan sijoittumisedellytyksiä.

Toimenpiteet:

- Kehitetään Kanteenmaan aluetta alueen maankäyttö, liikenne ja infrastruktuuri huomioiden.
  - **Mittari:** Kanteenmaan alueen osayleiskaava valmistunut (Toteutunut/ei toteutunut)

- Edistetään Kakkostien liittymäjärjestelyjä ja alueen liikenteellisiä ratkaisuja osana viranomaisyhteistyötä ja edunvalvontaa.
  - **Mittari:** Kanteenmaan liittymän porrastaminen on edennyt aluevaraussuunnitelmasta seuraavaan suunnitteluvaiheeseen. (Toteutunut/ei toteutunut)

- Vahvistetaan Kanteenmaan yritysalueen markkinointia.
  - **Mittari:** toteutetut markkinointitoimenpiteet (lkm), aluetta koskevat yritysten yhteydenotot (lkm)

Kestävä ja vastuullinen kuntatalous (läpileikkaava painopiste)

Tavoite: Huolehdimme kestävästä ja vastuullisesta kuntataloudesta osana toimintaympäristön muutosta. Palvelut, investoinnit ja toimintamme vastaavat todellista ja ennakoitua tarvetta.

Punkalaidun

4. Elinvoimaohjelman toteutus

Punkalaidun

Elinvoimaohjelman toteutus

- Kunnan johto vastaa ohjelman strategisesta ohjauksesta ja osallistuu käytännön toimeenpanoon.
- Kunnan elinkeinoasioista vastaa kunnanjohtaja kunnanhallituksen alaisuudessa.
- Kunnan elinvoimapäällikkö vastaa elinvoiman edistämisestä ja niihin liittyvistä hankkeista.
- Esihenkilöt vastaavat toteutuksista omilla tehtäväalueillaan.
- Elinvoimaohjelman pohjalta laaditaan vuosittaiset tavoitteet talousarvion yhteydessä ja niiden toteutuminen raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Mittareita tarkennetaan tarvittaessa.
- Elinvoimaohjelman toteutuksessa pyritään mahdollisuuksien mukaan hyödyntämään hankerahoitusta.
- Elinvoimaneuvosto tarkastelee ohjelman toteutumista vuosittain ja tekee tarvittaessa ehdotuksia ohjelman päivittämiseksi.